

lig blive Opløsning og Misfornøjelse i dette Samfund, og det kan jo komme den Retning, det ærede Medlem tilhører, til Gavn, idet han er af den Mening, at dette Samfund ikke staar til at redde, men maa give Plads for et ganske nyt. Men de af os, som ikke have den Opfattelse, ville jo søge at blive en Art Kvaksalvere — som det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Oct. Hansen) i Gaar talte om — som dog maaske alligevel, naar vi rigtig anstrenge os, kunne bøde paa det bestaaende Samfund, saa det endda kan gaa. Hvad Fagprøverne angaar, ere de selvfølgelig kun tænkt at skulle gaa ud paa det mindste Minimum, det, som er absolut nødvendigt, og vi hørte jo lige af det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds (Holger Petersen), i hvilken Grad det er nødvendigt, at der er en lille Smule Kundskab, naar man giver sig af med den Slags Ting, og at det hverken kan gavne vedkommende eller Samfundet, at man ikke forlanger disse. Der er jo desuden en Mængde Handel, som den Slags gamle Folk, hvem jeg kunde ønske skulde være fri for enhver som helst Fagprøve, kunne drive, idet der er en Masse Ting, de kunne handle med, som ikke komme ind under denne Lov.

Oct. Hansen: Det ærede 1ste Medlem for 9de Kreds (Stilling) var ikke bange for at løbe Linen ud. Han antydede før, at hvis den ærede Landbostand vilde komme og forlange tvungne Fagprøver for at drive Landbrug, vilde han sige: Ja, det kan jeg være fuldstændig enig i. Det er en Konsekvens. Nu vil man have tvungne Fagprøver for alle Bagere, Skomagere, Skræddere og de allerfleste Haandværksfag, og man skal ikke kunne ernære sig paa lovlig, fredelig og kristelig Maade ved disse Professioner, naar man ikke i Forvejen i sine unge Dage har taget en Eksamen. Hvorfor ikke udvide det? Hvorfor ikke tage Landmændene med? Lad os faa en Eksamen som Betingelse for at drive en Landejendom. Den, som skal drive en Bondegaard, skal tage en Eksamen af ringere Grad, Proprietærer skulle tage en lidt sværere Eksamen, og de Herre Herremænd skulle tage en meget vanskelig Eksamen. Jeg skænker denne Tanke til Agrarforeningen. Naar det ærede 1ste Medlem for 9de Kreds (Stilling) og mange andre mene, at det er et rigtigt godt Universal middel til at hjælpe paa de Skrøbeligheder og Ulemper, en Stand lider under, er det ganske konsekvent, at man under sine Landsmænd af Landbostanden ogsaa

at kunne gøre Brug af dette herlige Middel. Lad dem ogsaa stille Fordringer om at faa en Eksamen, saa tror jeg, det hele vil blive ganske ridikult. Det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Høst) sagde, at der er mange Retninger, hvor man forlanger Fagprøver for at kunne udøve en vis Virksomhed, f. Eks. som Højesteretssagfører, som Birkedommer; alle Statens Embedsmænd skulle have en Eksamen ligesom ogsaa Sagførere, for at de kunne deltage i Proceduren for Retterne. Det samme gælder Lægerne, for at de kunne faa Privilegium paa at slaa os ihjel og desuden Apotekere, Tandlæger o. a. Det er meget rigtigt, men det ærede Medlem maa dog kunne se, at der er noget vist særegent ved de Livsstillinger, for hvilke man saaledes mener at kunne opstille Fordringen om tvungne Prøver for at kunne udøve en vis Virksomhed. At Staten for Besættelsen af sine Embeder forlanger, at det skal være dokumenteret, at Ansøgerne have bestaaet visse Prøver, vil jeg finde rimeligt ligesom ogsaa, at det forlanges af Sagførere, som skulle deltage i Rettens Pleje. Det er rimeligt, at de Gerninger, som ere særlig farlige for de udøvedes Medmennesker, sikres paa denne Maade; det er rimeligt, at der for Læger, Apotekerer, Skibsførere, Styrmand o. s. v. forlanges en Prøve, fordi der nemlig kan opstaa store Ulykker ved deres Virksomhed; men hvorfor jeg nødvendigvis skal beskyttes ved tvungne Fagprøver, naar jeg vil købe en Frakke og et Par Sko, og hvorfor jeg ikke kan lade denne Gerning udøve af en Mand, som ikke i sin Ungdom har taget en tvungen Fagprøve, forstaar jeg ikke. Konsekvensen er den, at til enhver Virksomhed, som har nogen Interesse for det offentlige, skal der ikke tilstedes Adgang, medmindre vedkommende har dokumenteret ved en Eksamen, at han er kompetent til at udøve den. Som om noget Menneske, der skal have et Haandværksarbejde udført, vilde lægge den mindste Vægt paa, om den paagældende i sin Tid har taget en Eksamen. Det er ikke den Slags Hensyn, det er ikke de Garantier, man vil have. Der er et Ord, som ligger mig paa Tungen — det blev bragt frem før af det ærede 3dje Medlem for 1ste Kreds (Gustav Hansen); men jeg maa maaske gentage det — at det er noget rigtig godt Kineseri, man her er inde paa, og det vil være den Konsekvens, det ærede 1ste Medlem for 9de Kreds ender med, at vi alle skulle have en Eksamen, ligesom vi ogsaa alle sammen skulle beskyttes mod hinanden. Der er i disse Tider ikke nogen